

**Opmerkingen bij wetsvoorstel
Verzamelwet SZW 2016
(34 237)**

Opmerkingen bij het wetsvoorstel 'Wijziging van enkele wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Verzamelwet SZW 2016)' (34 273).

Voorwoord

Schulinck heeft het wetsvoorstel tot 'Wijziging van enkele wetten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (Verzamelwet SZW 2016)' (34 273) bestudeerd voor zover het de wijzigingen op het terrein van de Participatiewet, IOAW en IOAZ betreft. Schulinck maakt kennissystemen voor de gemeentelijke sociale dienst, waaronder Grip op Participatiewet, waarvan ruim 80% van de Nederlandse gemeenten gebruik maakt.

Met de voorgestelde wijzigingen die zijn opgenomen in de Verzamelwet SZW 2016 neemt de wetgever een aantal onduidelijkheden weg waardoor de werking van de kostendelersnorm in de Participatiewet verbeterd wordt. Een en ander is met deze wijzigingen duidelijker en eenvoudiger geworden.

Schulinck heeft desondanks een tweetal opmerkingen over de voorgestelde wijzigingen in de kostendelersnorm. Deze zijn te vinden vanaf pagina 5 van dit document. Daarnaast is er ook een samenvatting opgenomen van het wetsvoorstel. De uiteenzetting beschrijft in het kort de belangrijkste wijzigingen in de Participatiewet, IOAW en IOAZ. Deze samenvatting is opgenomen op pagina 3 en 4.

Hoogachtend,

mr. Lance op den Camp
Eindredacteur Grip op Participatiewet

Overzicht Verzamelwet SZW 2016: Participatiewet, IOAW en IOAZ

De Verzamelwet SZW 2016 is verschenen. Het betreft thans nog een voorstel van wet dat bij de Tweede Kamer is ingediend. Gelijktijdig is een nota van wijziging op het wetsvoorstel bij de Tweede Kamer ingediend. In de Verzamelwet SZW 2016 worden - naast technische aanpassingen - enkele omissies ten aanzien van de kostendelersnorm in de Participatiewet hersteld. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste wijzigingen.

Kostedelende medebewoner

Artikel 19a Participatiewet wordt ingevoegd. Dat artikel regelt de definitie van "kostedelende medebewoner". Het artikel is van belang om te bepalen of de norm van een belanghebbende wordt vastgesteld op basis van het kostendelersnorm artikel (artikel 22a Participatiewet) of op basis van de basisnormen in de artikelen 20 tot en met 22 Participatiewet en artikel 24 Participatiewet. Het voorgaande betekent dat als een persoon onder een van de uitzonderingen van het huidige artikel 22a Participatiewet valt, deze geen "kostedelende medebewoner" is.

Buitenlandse studenten

Met het wetsvoorstel wordt de uitzonderingsbepaling dat de kostendelersnorm niet van toepassing is op studenten (huidig artikel 22a lid 4 onderdeel d Participatiewet) verduidelijkt. Studenten die op grond van hun nationaliteit geen aanspraak maken op studiefinanciering of een tegemoetkoming op grond van de WTOS, kunnen toch onder de uitzondering vallen. Zo wordt verduidelijkt in de memorie van toelichting. Het wetsvoorstel regelt voorts dat studenten die een vergelijkbare opleiding volgen in het buitenland ook worden uitgezonderd van de kostendelersnorm (zie het voorgestelde artikel 19a lid 1 onderdeel d sub 4 Participatiewet). Hierbij geldt overigens dat het voorbeeld dat is opgenomen in de algemene deel van de memorie van toelichting op pagina 2 niet van toepassing kan zijn in de Participatiewet. Immers een student die in Spanje studeert en woont zal zijn hoofdverblijf niet in Nederland hebben en daarom niet onder het bereik van de kostendelersnorm vallen. De uitzondering kan mogelijk wel van toepassing zijn in het geval een student in Nederland woont en over de grens (bijvoorbeeld in België) studeert.

Gehuwen zonder medebewoners

In het nieuwe artikel 19a Participatiewet is de uitzondering uit het huidige artikel 22a lid 3 onderdeel a Participatiewet opgenomen. De uitzondering betreft de "echtgenoot van belanghebbende". Het voorgaande betekent dat als gehuwden alleen met elkaar (dus zonder medebewoners) samenwonen ze niet onder artikel 22a Participatiewet (kostendelersnorm) vallen. Met deze wijziging wordt voorkomen dat alle gehuwden onder artikel 22a Participatiewet vallen en er geen aparte gehuwdenorm zou zijn om naar te verwijzen.

Als sprake is van kostedelende medebewoners telt de echtgenoot van 21 jaar of ouder wel mee bij de berekening van de norm op basis van artikel 22a Participatiewet, omdat met de echtgenoot kosten worden gedeeld.

Kostendelersnorm

De definitie van "A" in de formule is redactioneel aangepast. Op dit moment worden tot "A" gerekend alle meerderjarige personen die hun hoofdverblijf hebben in dezelfde woning. Een aantal groepen personen telt niet mee bij berekening van de kostendelersnorm aan de hand van de A-factor. Dat is geregeld in het huidige artikel 22a lid 4 Participatiewet. Deze uitzonderingen worden opgenomen in het voorgestelde artikel 19a Participatiewet. In het nieuwe artikel 22a Participatiewet wordt daarom verwezen naar de "kostedelende medebewoner". Zie ook de alinea over de kostedelende medebewoner. Bij de A-factor worden bovendien de belanghebbende zelf en zijn eventuele echtgenoot, mits ouder dan 21 jaar meegenomen. Dit is niet anders dan onder het huidige artikel 22a Participatiewet. Daarnaast is in het nieuwe artikel 22a lid 1 Participatiewet opgenomen dat de kostendelerssystematiek alleen van toepassing is op een belanghebbende van 21 jaar of ouder. In het huidige artikel 22a Participatiewet is dat in lid 3 bepaald.

In het nieuwe lid 3 van artikel 22a Participatiewet zijn de normen geregeld voor gehuwden waarvan één echtgenoot 21 jaar of ouder is en de ander jonger dan 21 jaar die samenwonen met één of meer

kostedelende medebewoners. Deze staan thans nog in het huidige artikel 20 lid 3 Participatiewet. Tevens wordt in het nieuwe lid 3 van artikel 22a Participatiewet onderscheid gemaakt tussen het al dan niet hebben van ten laste komende kinderen. Hierdoor krijgen gehuwden met ten laste komende kinderen waarvan één echtgenoot 21 jaar of ouder is en de ander jonger dan 21 jaar en kostedelende medebewoners een hogere uitkering dan het geval zou zijn als zij geen ten laste komende kinderen hebben.

Gehuwden met niet-rechthebbende echtgenoot

In het huidige artikel 22a lid 3 onderdeel a Participatiewet is geregeld dat indien sprake is van gehuwden waarvan een echtgenoot geen recht op algemene bijstand heeft, de kostedelnorm van toepassing is, ongeacht of de woning wordt gedeeld met andere personen. Die bepaling vervalt omdat de kostedelnorm alleen van toepassing is als sprake is van kostedelende medebewoners. Dat betekent dat artikel 24 Participatiewet van toepassing is op de rechthebbende echtgenoot als er geen kostedelende medebewoners zijn. Als er sprake is van gehuwden met een niet-rechthebbende echtgenoot en er zijn een of meer kostedelende medebewoners, wordt de norm wel berekend volgens artikel 22a Participatiewet. Artikel 22a participatiewet geldt dus alleen als een of meer kostedelende medebewoners hoofdverblijf in dezelfde woning hebben.

Afwijking normen 2015

Artikel 22b Participatiewet wordt ingevoegd. In dat artikel is de juiste normhoogte voor het jaar 2015 voor 2 doelgroepen die een te lage uitkering ontvangen vastgesteld:

- jonge gehuwden met ten laste komende kinderen die met een of meer andere meerderjarige personen in dezelfde woning hun hoofdverblijf hebben (artikel 22b lid 1 onderdeel a Participatiewet);
- alleenstaanden met een AIO-uitkering die met een of meer andere meerderjarige personen in dezelfde woning hoofdverblijf heeft waarmee geen kosten kunnen worden gedeeld (artikel 22b lid 1 onderdeel b Participatiewet).

Aan artikel 22b Participatiewet wordt terugwerkende kracht verleend tot en met 1 januari 2015.

Overgangsrecht

Artikel 78# Participatiewet regelt het overgangsrecht. Het overgangsrecht geldt alleen voor personen van wie de uitkering door wijzigingen die samenhangen met de kostedelnorm lager wordt en dus niet voor personen van wie de uitkering door de wijzigingen gelijk blijft of hoger wordt. Dit betekent het volgende:

- gehuwden (waarvan één jonger dan 21 jaar en één 21 jaar of ouder) zonder kinderen die met meer personen samenwonen, maar waarbij die medebewoners niet meetellen voor de huidige kostedelnorm (bijv. commerciële relatie, student of jonger dan 21 jaar) vallen onder het overgangsrecht en houden gedurende 6 maanden een hogere uitkering;
- de gehuwde waarvan de echtgenoot geen recht op algemene bijstand heeft, zonder kostedelende medebewoners, valt onder het overgangsrecht indien de gehuwde daardoor gedurende 6 maanden een hogere uitkering houdt.

IOAW/IOAZ

De Verzamelwet SZW 2016 voorziet ook in enkele aanpassingen van de IOAW en de IOAZ. Zo wordt, net zoals bij toepassing van de kostedelnorm, het aantal groepen personen dat is uitgezonderd voor toepassing van het afbouwpad in de IOAW en de IOAZ aangepast.

Daarnaast wijzigt het overgangsrecht dat is neergelegd in artikel 63h IOAW en artikel 63i IOAW. Het huidige overgangsrecht is om 2 redenen te ruim. Ten eerste is het overgangsrecht in werking getreden op 1 januari 2015 in plaats van op 1 juli 2015. Daarnaast strekte de werking van het overgangsrecht zich uit tot heel artikel 5 IOAW in plaats van alleen de met de Wet werk en zekerheid en de Verzamelwet SZW 2015 beoogde aanpassingen in artikel 5 lid 5 IOAW. Het overgangsrecht heeft uitsluitend betrekking op de wijziging van de berekening van de gemaximeerde grondslag in verband met een wijziging in de berekening van het dagloon in de WW.

Opmerking wetsvoorstel Verzamelwet SZW 2016) (34 273)

1. Kostendelersnorm & studeren

Om niet als kostedelende medebewoner te worden aangemerkt wegens het volgen van onderwijs is onder andere vereist dat deze persoon bij aanvang van het onderwijs gelet op zijn leeftijd in aanmerking moet komen voor studiefinanciering. Dit wordt geregeld in het voorgestelde artikel 19a lid 1 onderdeel d Participatiewet. Hiermee wijzigt het moment waarop de aanspraak op studiefinanciering moet bestaan om in aanmerking te komen voor de uitzondering die bestaat voor studenten als kostedelende medebewoners. In het huidige artikel 22a lid 4 onderdeel d Participatiewet is immers te lezen dat de aanspraak op studiefinanciering slechts "op enig moment" moet bestaan. Hierdoor wordt een grote groep studenten ten onrechte aangemerkt als kostedelende medebewoner. Dit kan zeer ongewenste effecten hebben bij het toepassen van de kostendelersnorm.

De gedachte achter deze wijziging lijkt om personen ouder dan 30 jaar buiten deze uitzonderingsgrond te houden. Deze wijziging wordt zeer summier toegelicht in de MvT: "*Tevens was het leeftijdscriterium niet in alle wetten juist opgenomen. Deze omissie wordt hiermee hersteld.*" Specifiek de wijziging van het moment waarop een student gezien zijn leeftijd aanspraak moet maken op studiefinanciering of een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage wordt niet verder toegelicht.

Deze wijziging kan zeer vervelende en mogelijk onbedoelde gevolgen hebben voor studenten die jonger waren dan 18 jaar toen zijn gestart met de studie. Die studenten worden namelijk gezien als kostedelende medebewoner nadat ze de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt. Personen tot 21 jaar kunnen nooit worden aangemerkt als kostedelende medebewoner. Nadat deze studenten de leeftijd van 21 jaar hebben bereikt, worden zij kostedelende medebewoner omdat zij niet onder de uitzondering voor studenten vallen omdat zij ten tijde van de aanvang van de studie jonger dan 18 jaar waren en daarom - gelet op hun leeftijd - nog geen recht hadden op studiefinanciering of een WTOS-tegemoetkoming.

Dit wordt hieronder puntsgewijs wordt toegelicht:

- Beroepsonderwijs: De MBO-student heeft recht op studiefinanciering vanaf de eerste dag van het kwartaal volgend op zijn 18e verjaardag (artikel 2.3 lid 1 WSF 2000). Als een MBO-student jonger dan 18 jaar start met zijn opleiding, heeft hij bij aanvang van zijn studie gezien zijn leeftijd geen aanspraak op studiefinanciering. Hiermee voldoet hij niet aan de uitzondering op het begrip kostedelende medebewoner. Deze groep is aanzienlijk. Uit cijfers van de MBO Raad blijkt dat in de periode van 1 oktober 2011 - 1 oktober 2014 van alle studenten die starten met een MBO-opleiding 63% jonger dan 18 jaar is.¹ Het gezien de leeftijd niet aanspraak kunnen maken op studiefinanciering bij aanvang van de studie heeft consequenties voor toepassing van de kostendelersnorm als de student 21 jaar wordt. Vanaf dat moment is het mogelijk dat hij aangemerkt wordt als kostedelende medebewoner van een bijstandsgerechtigde. De uitzonderingsgrond in artikel 19a lid 1 onderdeel d sub 1 Participatiewet is niet van toepassing op deze student, omdat hij bij aanvang van het onderwijs gelet op zijn leeftijd niet in aanmerking kwam voor studiefinanciering. Dit brengt het ons inziens ongewenste effect met zich mee dat een persoon die voltijds studeert wordt aangemerkt als een kostedelende medebewoner, louter omdat hij jonger dan 18 jaar was bij aanvang van de studie. Dit lijkt ons geen rechtvaardig onderscheid ten op zicht van MBO-studenten die ouder dan 21 jaar zijn en bij aanvang van hun studie ouder waren dan 18 jaar en zodoende niet als kostedelende medebewoner kunnen worden aangemerkt omdat ze bij aanvang van het onderwijs wel aanspraak maakten op studiefinanciering.

¹ <http://www.mboraad.nl/?page/1641292/Studenten.aspx>

- **Hoger onderwijs:** Dezelfde bepaling roept ook vragen op voor studenten in het hoger onderwijs die jonger zijn dan 18 jaar. Uit artikel 2.3 lid 2 WSF 2000 blijkt dat een student, jonger dan 18 jaar, voor studiefinanciering in aanmerking kan komen met ingang van de eerste dag van het kwartaal volgend op het kwartaal waarin hij onderwijs is gaan volgen. Dit brengt met zich mee dat een minderjarige student die start met een opleiding in het hoger onderwijs nooit eerder dan 1 oktober aanspraak kan maken op studiefinanciering. De student kan geen aanspraak maken voor studiefinanciering in de maanden augustus en september. Zodoende lijkt zich hier formeel-juridisch gezien dezelfde situatie voor als bij de MBO-student. Namelijk dat de student bij aanvang van zijn studie gezien zijn leeftijd geen aanspraak op studiefinanciering heeft. Bij aanvang van de studie kan de minderjarige student aan het hoger onderwijs immers ook geen aanspraak maken op studiefinanciering. Dit heeft ook hier tot gevolg dat de bescherming van artikel 19a lid 1 onderdeel d sub 1 Participatiewet voor deze groep studenten ontvalt en ze zodoende, ook al studeren ze voltijds aan het hoger onderwijs, aangemerkt kunnen worden als kostendelende medebewoners als zij de leeftijd van 21 jaar bereiken.
- **WTOS:** De WTOS voorziet in een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage voor een aantal opleidingen. De WTOS is vanaf augustus 2015 ingrijpend gewijzigd. Alleen personen ouder dan 18 jaar kunnen nog aanspraak maken op de WTOS. Het vervallen van de tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage voor de minderjarigen wordt volgens de wetgever ondervangen door een verhoging van het kindgebonden budget. In het voorgestelde artikel 19a lid 1 onderdeel d sub 2 Participatiewet is opgenomen dat een persoon die onderwijs volgt waarvoor aanspraak kan bestaan op een tegemoetkoming in de onderwijsbijdrage niet aangemerkt dient te worden als kostendelende medebewoner indien hij bij aanvang van het onderwijs aanspraak maakte op die tegemoetkoming. Hiermee wringt bij studenten jonger dan 18 jaar de schoen net zoals bij de WSF 2000. Omdat deze groep bij aanvang van het onderwijs geen aanspraak maakt op de tegemoetkoming, is de uitzonderingsgrond in artikel 19a lid 1 onderdeel d sub 2 Participatiewet niet van toepassing, waardoor deze groep voltijdsstudenten vanaf hun 21e aangemerkt kunnen worden als kostendelende medebewoner.

Voorbeeld

Om bovenstaande problematiek helder te krijgen volgt hieronder een voorbeeldsituatie:

Pa en ma Leeuwenhart ontvangen een bijstandsuitkering. Hun twee zonen, Richard (17) en Arthur (18) beginnen in augustus aan dezelfde MBO-opleiding. Arthur maakt bij aanvang van zijn studie gezien zijn leeftijd aanspraak op studiefinanciering, terwijl Richard daar nog even op moet wachten. Hij is immers nog geen 18 jaar.

Als we vier jaar vooruit spoelen heeft Arthur inmiddels de leeftijd van 22 jaar bereikt en is Richard 21 jaar oud. Omdat beide zonen ouder zijn dan 21 jaar kunnen zij in beginsel worden aangemerkt als kostendelende medebewoners. Arthur is echter geen kostendelende medebewoner, omdat hij bij aanvang van zijn studie gezien zijn leeftijd aanspraak maakte op studiefinanciering (voorgestelde artikel 19a lid 1 onderdeel d sub 1 Participatiewet). Richard maakte bij de start van het onderwijs gezien zijn leeftijd geen aanspraak op studiefinanciering. Zodoende treft deze uitzonderingsgrond geen doel.

Richard wordt dus aangemerkt als kostendelende medebewoner, terwijl hij een voltijdsstudie volgt, nota bene dezelfde studie als zijn broer, die juist om die reden niet wordt aangemerkt als kostendelende medebewoner. Het aanmerken van Richard als kostendelende medebewoner heeft tot gevolg dat de bijstandsuitkering van pa en ma Leeuwenhart lager moet worden vastgesteld met toepassing van de kostendelersnorm, in plaats van de gehuwdenorm.

IOAW en IOAZ

Het hiervoor gesignaleerde knelpunt met betrekking tot de uitzondering op de kostendelersnorm voor studenten, geldt ook voor de IOAW en de IOAZ. Zie het voorgestelde artikel 5 lid 7 onderdeel d IOAW en artikel 5 lid 7 onderdeel d IOAZ. In beide onderdelen is vereist dat een belanghebbende onderwijs moet volgen waarvoor aanspraak bestaat op studiefinanciering of WTOS waarbij

belanghebbende bij aanvang van dat onderwijs - gelet op zijn leeftijd - in aanmerking kan komen voor die studiefinanciering of WTOS-tegemoetkoming.

Eerder heeft de wetgever deze omissie hersteld

De kostendelersnorm is geïntroduceerd in het wetsvoorstel "Wet maatregelen Wet werk en bijstand en enkele andere wetten" (33 801). In het oorspronkelijke voorstel (zie TK 2013-2014, 33 801, nr. 2) was ook vereist dat de student 'ten tijde van de aanvang van dat onderwijs' in aanmerking kan komen voor studiefinanciering of een tegemoetkoming op grond van de WTOS. In de tweede nota van wijziging wordt de passage 'ten tijde van de aanvang van' vervangen door: 'op enig moment tijdens'. Aan deze correctie ligt ook de motivering ten grondslag dat studenten die ten tijde van de aanvang van de studie jonger dan 18 jaar waren hiermee worden benadeeld:

"De uitzondering bevatte een formulering bedoeld om deze qua leeftijd in te perken («die onderwijs volgt waarvoor hij ten tijde van de aanvang van dat onderwijs in aanmerking kan komen voor studiefinanciering»). Deze formulering werkt echter verkeerd uit voor MBO-studenten die voor hun 18e jaar met hun opleiding beginnen en vervolgens vanaf hun 18e recht krijgen op studiefinanciering. Deze zouden dan, omdat ze «ten tijde van de aanvang van dat onderwijs» niet in aanmerking kwamen voor studiefinanciering, buiten de uitzondering vallen. De nieuwe formulering «die onderwijs volgt waarvoor hij op enig moment tijdens dat onderwijs in aanmerking kan komen voor studiefinanciering», betekent dat de aansluiting op de leeftijdsgrens van de studiefinanciering (die moet worden aangevraagd voor het dertigste jaar) in stand blijft en dat tegelijkertijd de beschreven MBO-studenten niet buiten de uitzondering vallen."

Nu lijkt deze correctie onbedoeld ongedaan te worden gemaakt door de verduidelijking van de kostendelerssystematiek in de Verzamelwet SZW 2016.

Het is aan te bevelen om de eis dat de student bij aanvang van het onderwijs gelet op zijn leeftijd in aanmerking moet komen voor studiefinanciering te wijzigen in de eis dat de student op enig moment tijdens het onderwijs - gelet op zijn leeftijd - in aanmerking moet komen voor studiefinanciering.

2. Kostendelersnorm & commerciële relatie

Samenwonenden met een commerciële relatie worden niet aangemerkt als kostendelende medebewoners en blijven zo buiten het bereik van de kostendelersnorm. Deze groep wordt onderverdeeld in:

1. personen die op basis van een schriftelijke overeenkomst met een belanghebbende als verhuurder, huurder, onderverhuurder, onderhuurder, kostgever of kostganger in dezelfde woning als belanghebbende hun hoofdverblijf hebben. Deze uitzondering geldt niet ten aanzien van een bloed- of aanverwant in de eerste of tweede graad van een belanghebbende; en
2. personen die op basis van een schriftelijke overeenkomst met een derde als huurder, onderhuurder of kostganger in dezelfde woning als een belanghebbende hun hoofdverblijf hebben, mits zij de overeenkomst hebben met dezelfde persoon als met wie belanghebbende een schriftelijke overeenkomst heeft. Voor zover bewoners op basis van een commerciële overeenkomst met dezelfde verhuurder in de woning hun hoofdverblijf hebben, hebben zij ook onderling een zakelijke relatie.

De kostendelersnorm kan tot een ongewenste situatie leiden indien een derde (bijvoorbeeld een woningeigenaar) en een bijstandsgerechtigde, bijvoorbeeld een kostganger, samen de woning delen op basis van een commerciële overeenkomst en die derde ook nog inwonende kinderen heeft die niet studeren of jonger dan 21 jaar zijn. In dat geval bestaat tussen de derde en de bijstandsgerechtigde wel een commerciële relatie waardoor de derde niet wordt gezien als kostendelende medebewoner. Die relatie is er echter formeel niet met de inwonende kinderen van de derde. De kinderen worden aangemerkt als kostendelende medebewoners en de kostendelersnorm is van toepassing terwijl de bijstandsgerechtigde in dit geval veelal geen kosten kan delen met de inwonende kinderen.

Deze omissie zit al in het huidige artikel 22a Participatiewet en wordt mee overgenomen naar artikel 19a lid 1 Participatiewet.

Het is aan te bevelen met voornoemde situatie rekening te houden in de redactie van de voorgestelde artikelen 19a en 22a Participatiewet of de toelichting daarop.

Voorbeeld

Om bovenstaande problematiek helder te krijgen volgt hieronder een voorbeeldsituatie:

Moeder Hannah heeft twee inwonende kinderen, Jan en Richard (beiden ouder dan 21) en een kostganger (Bep) die 56 jaar is. Jan is werkloos en Richard werkt. De kostganger betaalt € 500 per maand. Dit leidt tot de volgende toepassing van de kostendelersnorm.

Hannah kan niet als kostdelende medebewoner worden aangemerkt omdat zij een commerciële relatie heeft met Bep. Haar kinderen Jan en Richard hebben echter geen commerciële overeenkomst met Bep. Dit betekent dat zowel Jan als Richard ten aanzien van Bep worden aangemerkt als kostdelende medebewoners. Zij vallen niet onder een van de uitzonderingen. Voor de A-factor tellen dan ook 3 personen mee (Bep als belanghebbende en 2 kostdelende medebewoners).

De hoogte van de uitkering van Bep bedraagt dan 43,333% van de gehuwdennorm (thans $0,43333 \times 1375,18 = € 595,91$). Het is aannemelijk dat dit onvoldoende is voor Bep. Haar norm wordt berekend alsof zij kosten kan delen terwijl zij geen voordeel heeft van de inwonende kinderen. Daarin voorzien de voorgestelde artikelen 19a en 22a Participatiewet niet.